

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

שבת דף ז.

האם מקומות דלהלן נחשבים ככרמלית או כרה"ר?

באיצטבא שלפני העמודים	בבין העמודים	בקרן זוית	
ככרמלית			לרב דימי אמר ר' יוחנן
ככרמלית	כרה"ר ¹	-----	לר' זירא אמר רב יהודה

זרק דבילה שמנה או טיט ד' אמות, ונח על פני לבנה² שהיא כנגד אויר רה"ר, מה דינו?
[תוד"ה טח]

כשאינ בפניה שטח ד' על ד'	כשיש בפניה שטח ד' על ד'	
למטה מג': חייב למעלה מג': פטור ³	חייב	לרבינו תם
חייב	חייב	לרבי"א וכן משמע מרש"י

הזורק דבר על הדברים דלהלן שאינם גבוהים ג' טפחים מה דינו?

בצואה	בהיזמי והיגי - קוצים	בלבנה	
פטור	פטור ⁴	חייב	לאביי ורבא
פטור	חייב	חייב	לחייא בר רב
חייב	חייב	חייב	לרב אשי

¹ ואמרו בגמ' ב' לשונות מדוע נחשב כרה"ר, לשון אחת דדוקא באיצטבאות לא ניחא תשמישתיה שם - אבל בין העמודים דניחא תשמישתיה, כרה"ר דמיא. לישנא אחרינא, דדוקא אצל האיצטבאות שלא דורסים שם אנשים, אבל בין העמודים דדרסי בה רבים, כרה"ר דמיא. וביארו התוס' (בד"ה אבל), דלשיטה זו נחשב בין העמודים רה"ר אף שאין ט"ז אמה ביניהם, כיון שבני רה"ר הולכים שם ומחוץ לעמודים יש רה"ר גמורה - לכך גם הם נחשבים רה"ר.

² ביאר רש"י דכיון שתאנה זו עומדת באויר ואינה נמצאת על מקום מסוים כמו על גבי לבנה (דהיא מודבקות על פניה), לכן אין לה את דין הלבנה, ר"ל להחשב כאילו נח במקום פטור בלבנה שאינה רחבה ג', או ככרמלית בלבנה שרחבה ד' ואינה גבוהה י' - אלא חשוב כנח ברה"ר.

³ דרק אם יש ד' על ד' - חשוב כאילו נח על גביו, אבל אם אין ד' על ד' - לא הוי הנחה, דאין כאן מקום ד', ורק אם נחה בפחות מג' טפחים לרה"ר דדינו כנח ברה"ר עצמו ולא באויר - אז לא צריך מקום ד' על ד'.

⁴ דכיון דלא דרסי עליהם, אפי' שאינם גבוהים ג' טפחים נחשבים מקום פטור לעצמו.

הוכן עי"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

שבת דף ז:

איזה קולות השמיעו לנו האמוראים דלהלן בכרמלית?

איזה דין?	איזו קולא?	
דאין כרמלית פחותה מד ¹	מקולי רה"י	לרב דימי אמר ר' יוחנן
דכרמלית תופסת רק עד י ²	מקולי רה"ר	לרב ששת

חורי רה"י, או רה"ר מה דינם?

חורי רה"ר	חורי רה"י ³	
כרה"ר ⁴	כרה"י	לאביי
לאו כרה"ר ⁵	כרה"י	לרבה

הזורק חפץ ברה"ר לתוך חור שבכותל⁶ (שרחב ארבע וגבוה י'),
ונשאר החפץ בתוך החור ולא יצא, מה דינו?

בחור שיש בו ד' על ד'	בחור כל שהוא	
חייב משום מכניס לרה"י	לר"מ: חייב משום מכניס לרה"י ⁷ לרבנן: פטור דהוא כזורק באויר	בנח החפץ למעלה מי'
חייב משום מעביר ד' אמות	חייב משום מעביר ד' אמות	בנח החפץ למטה מי'

¹ בפחות מד' דינם כמקום פטור, כמו שרה"י אינה בפחות מד' טפחים ונחשבת מקום פטור והמכניס שם מרה"ר פטור, ומותר לכתחילה דגם דין כרמלית אין עליו.

² דאינה כרה"י שעולה עד הרקיע, אלא כל למעלה מי' בכרמלית יש לו דין מקום פטור.

³ ולכך בית שחללו הפנימי הוא רק ט' טפחים (שדינו שאין מטלטל בו אלא בד' אמות), אם חקק בתוכו שיעור ד' טפחים על ד' טפחים שעיי"ז במקום החקק יש עשרה טפחים עד התקרה, מטלטלים בכולו. דסביבות החקק, הגם שאין בהם גובה של י' טפחים, חשובים חורי רה"י ודינם כרה"י. ואפי' אם יש משפת החקק עד הקירות יותר מג' טפחים - ג"כ מהני, ולא דמי לסוכה דשם בעינן "דופן" ובלא לבוד אין כאן דופן, אולם כאן בעינן חור, וגם אם החור רחב הרבה נקרא בשם חור ומהני. - תוד"ה ואם.

⁴ והגם שקרן זוית הנמצאת ברה"ר, וכן צידי רה"ר אליבא דרבנן, לא נחשבים כחורי רה"ר - אלא הם ככרמלית. הכא שאני, דגבי חור ניחא תשמשתיה ביותר (אפי' יותר מצידי רה"ר), ולכן חשוב כרה"ר לאביי. - תוד"ה ואמאי.

⁵ ואם הם רחבים ד' הם כרמלית, ואם לאו הוא מקום פטור.

⁶ בתוסי' (בד"ה והלכה), מבואר שמיירי שזרק לכותל של בית והחור הוא מפולש מעבר לעבר אל תוך הבית בעובי הכותל, והחלק הפנימי של החור הפונה אל הבית ודאי נקרא חורי רה"י, אולם החלק החיצוני של החור הפונה לרה"ר, אם הוא למטה מעשרה - אינו נקרא רה"י, משום שאין בני רה"י משתמשים בו מחמת שמשתמשים בו בני רה"ר, אולם החורים שלמעלה מי' בני רה"י משתמשים בהם ונקרא חורי רה"י.

⁷ ס"ל לר"מ שחוקקים להשלים, ונחשב כאילו זרק לחור שיש בו ד' על ד'. ומה שאמרה המשנה: "כזורק באויר ופטור" - דהוא מקום פטור, מיירי כשאין שם חור. וביארו התוסי' (בד"ה והלכה), דהגם שמבואר בעירובין (דף יא:): דלא בכל חור אמרינן חוקקין להשלים, מ"מ כאן מיירי בחור שבצידו שברה"י יש בו ד', ולכך אמרינן לר"מ שחוקקין להשלים גם בצד של רה"ר.